



**GENERALNY INSPEKTOR  
OCHRONY DANYCH  
OSOBOWYCH**  
*dr Wojciech R. Wiewiórowski*

Warszawa, dnia 7 sierpnia 2012 r.

DIS/DEC- 744/12/48862

dot. [...]

**D E C Y Z J A**

Na podstawie art. 104 § 1 i art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 1 i pkt 6, art. 22 w związku z art. 7 pkt 5, art. 23 ust. 1 pkt 1 oraz art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie przetwarzania danych osobowych przez Pana L. N. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „P.”,

**I. Nakazuję Panu L. N. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą „P.” (zwanemu dalej również Przedsiębiorcą), jako administratorowi danych osobowych, usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych poprzez: zapewnienie osobom wypełniającym kwestionariusz o nazwie [...] możliwości wyboru w zakresie:**

**A) udzielenia/nie udzielenia zgody na przetwarzanie danych osobowych zawartych w części A niniejszego kwestionariusza przez „P.”, jako administratora danych, w celach marketingowych;**

**B) udzielenia/nie udzielenia zgody na udostępnienie przez „P.” danych osobowych (zawartych w części A niniejszego kwestionariusza) innym podmiotom, w tym renomowanym dostawcom produktów i/lub usług oraz uznanym organizacjom społecznym i pozarządowym przy jednoczesnym wskazaniu celu tego udostępnienia;**

**C) udzielenia/nie udzielenia zgody na otrzymywanie informacji handlowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przesyłanej na wskazane przez respondenta adresy elektroniczne od „P.”, w terminie czternastu dni, od dnia w którym niniejsza decyzja stanie się ostateczna.**

**II. W pozostałym zakresie postępowanie umarzam.**

### **U z a s a d n i e**

Inspektorzy upoważnieni przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych przeprowadzili kontrolę (sygn. akt [...]) u Pana L. N. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „P.” (zwanego dalej również Przedsiębiorcą) w celu ustalenia zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych, tj. ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwaną dalej ustawą, oraz rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024). Zakresem kontroli objęto przetwarzanie przez Pana L. N. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „P.” danych osobowych [...], ich [...] i [...], w tym w zbiorze danych o nazwie „D.” (Nr Księgi: [...]). W toku kontroli odebrano od Przedsiębiorcy ustne wyjaśnienia, skontrolowano system informatyczny oraz dokonano oględzin pomieszczenia, w którym odbywa się przetwarzanie danych osobowych. Stan faktyczny został szczegółowo opisany w protokole kontroli, który został podpisany przez Przedsiębiorcę. Na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie ustalono, że Przedsiębiorca, jako administrator danych, naruszył przepisy o ochronie danych osobowych. Stwierdzone uchybienia polegały na:

1. Niezapewnieniu osobom wypełniającym kwestionariusz o nazwie [...] możliwości wyboru, w zakresie:

- udzielenia/nie udzielenia zgody na przetwarzanie danych osobowych zawartych w części A niniejszego kwestionariusza przez „P.”, jako administratora danych, w celach marketingowych;
- udzielenia/nie udzielenia zgody na udostępnienie przez „P.” danych osobowych (zawartych w części A niniejszego kwestionariusza) innym podmiotom, w tym renomowanym dostawcom produktów i/lub usług oraz uznanym organizacjom społecznym i pozarządowym przy jednoczesnym wskazaniu celu tego udostępnienia;
- udzielenia/nie udzielenia zgody na otrzymywanie informacji handlowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przesyłanej na wskazane przez respondenta adresy elektroniczne od „P.”

2. Przetwarzaniu bez podstawy prawnej danych osobowych pozyskanych za pomocą kwestionariusza o nazwie [...], w przypadku gdy osoba, której ww. dane dotyczą nie udzieliła Przedsiębiorcy zgody na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych (art. 23 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 7 pkt 5 ustawy).

3. Niezastosowaniu odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych odpowiednią do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną, a w szczególności nie zabezpieczeniu danych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabraniam przez osobę nieuprawnioną (art. 36 ust. 1 ustawy), gdyż jak ustalono w toku kontroli, w pomieszczeniu usytuowanym na [...] p. budynku przy ul. [...] w B. w którym znajduje się siedziba Przedsiębiorcy dokumentacja zawierająca dane osobowe (matek, dzieci i ich ojców), na którą składają się wypełnione formularze potwierdzenia odbioru oraz wypełnione formularze o nazwie [...] przechowywane są na podłodze w kartonach archiwizacyjnych. Wejście do tego pomieszczenia prowadzi z korytarza ogólnodostępnego i zabezpieczone jest drewnianymi, drzwiami wyposażonymi w pojedynczy zamek podklamkowy. W pomieszczeniu tym nie zostało wydzielone miejsce do przyjmowania osób nieupoważnionych do przetwarzania danych osobowych.

W związku z powyższym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w niniejszej sprawie w celu wyjaśnienia okoliczności sprawy. Pismem zawiadamiającym o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie (znak: [...]) Przedsiębiorca, jako administrator danych, został poinformowany o prawie czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

W odpowiedzi na ww. zawiadomienie Przedsiębiorca pismami z dnia [...] maja 2012 r. oraz [...] czerwca 2012 r. złożył w sprawie dodatkowe wyjaśnienia oraz przedstawił inne dowody, z których wynika że:

1. Opracowana została nowa treść klauzuli zgody oraz obowiązku informacyjnego, jakie zostaną zamieszczone w nowej wersji kwestionariusza o nazwie [...]. W ocenie Przedsiębiorcy, przyjęta nowa treść klauzuli zgody zapewnia osobom wypełniającym kwestionariusz swobodę wyboru zakresu udzielonej zgody. Ponadto, w ww. kwestionariuszu zostaną wskazane poszczególne cele przetwarzania danych osobowych. Na potwierdzenie ww. wyjaśnień Przedsiębiorca załączył dokument z którego wynika jakie informacje będą zawarte w poszczególnych części ww. kwestionariusza.

2. Z systemu informatycznego, w którym zawarta jest baza „A” zwana również „bazą [...]” (zawierająca m.in. dane osobowe [...]), jak również z wypełnionych potwierdzeń odbioru i kwestionariuszy o nazwie [...] zostały usunięte dane osobowe osób, które nie wyraziły zgody na przetwarzanie ich danych osobowych. Na potwierdzenie złożonych wyjaśnień Przedsiębiorca

załączył protokół zniszczenia z dnia [...] maja 2012 r. sporządzony na okoliczność komisijnego usunięcia danych osobowych ww. osób.

3. Przedsiębiorca opracował „Procedurę postępowania z kwestionariuszami [...]”. Na potwierdzenie powyższych wyjaśnień Przedsiębiorca przesłał niniejszą procedurę.

4. Zakupione zostały zamykane na klucz szafy, w celu przechowywania w nich dokumentów zawierających dane osobowe [...], tj.: formularzy potwierdzenia odbioru oraz wypełnionych formularzy o nazwie [...]. Na potwierdzenie złożonych wyjaśnień załączona została faktura VAT na zakup mebli biurowych i ich montaż.

Po zapoznaniu się z całością materiału dowodowego zebranego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył co następuje:

Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych. Jak stanowi natomiast art. 7 pkt 5 ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o zgodzie osoby, której dane dotyczą - rozumie się przez to oświadczenie woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie; zgoda nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści; zgoda może być odwołana w każdym czasie.

W toku kontroli ustalono, iż w dniu [...] grudnia 2004 r. A. Sp. z o.o. (zwana dalej Spółką) oraz Pan L. N. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „P.” zawarli „umowę o współpracy w zakresie tworzenia [...]” (zwaną dalej „umową o współpracy”). Przedmiotem ww. umowy jest określenie zasad współpracy pomiędzy Spółką a Przedsiębiorcą w zakresie stworzenia i zarządzania [...]. W wyniku realizacji powołanej umowy o współpracy tworzona jest [...] Przedsiębiorcy oraz [...] Spółki. Wskazane powyżej [...] zawierają dane osobowe pozyskane od [...] za pomocą kwestionariuszy opracowanych przez Przedsiębiorcę i zawierających pytania ustalone przez Spółkę. Respondentami, którzy wypełniają ww. kwestionariusze są [...] i/lub ich [...]. Aktualnie stosowany wzór kwestionariusza dla [...] został ustalony i wprowadzony do stosowania na podstawie uzgodnień mejlowych pomiędzy Spółką i Przedsiębiorcą.

Za pomocą kwestionariusza o nazwie [...] (zwanego dalej także kwestionariuszem) pozyskiwane są dane osobowe [...], dane osobowe [...], oraz dane osobowe [...]. Kwestionariusz składa się z części A i części B.

W toku kontroli ustalono, iż administratorem danych osobowych zawartych w całym kwestionariuszu (części A i część B kwestionariusza) jest Spółka. Natomiast Przedsiębiorca jest administratorem danych osobowych wyłącznie w zakresie wskazanym w części A tego kwestionariusza. Kwestionariusz [...] zawiera klauzulę o następującej treści: „*Wyrażam zgodę na*

*przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w części A i B niniejszego kwestionariusza przez A. Sp. z o.o. jako administratora danych oraz na udostępnienie moich danych innym podmiotom, w tym renomowanym dostawcom produktów i/lub usług oraz uznanym organizacjom społecznym i pozarządowym oraz wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w części A kwestionariusza przez „P”. Zostałem poinformowany że moje dane osobowe będą przetwarzane zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów o ochronie danych osobowych w następujących celach: [...]. Jednocześnie wyrażam zgodę na otrzymywanie informacji handlowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przesyłanej na wskazane przeze mnie adresy elektroniczne od A. Sp. z o.o., „P.” i oraz innych podmiotów, które pozyskały moje dane od A. Sp. z o.o. Wyrażenie zgody jest dobrowolne. Przyjmuję do wiadomości, że przysługuje mi prawo dostępu do treści moich danych oraz prawo ich poprawiania”.*

Natomiast jak ustalono w toku kontroli złożenie podpisu pod zacytowaną klauzulą (w miejscach oznaczonych na ww. formularzach „podpis pani”, „podpis [...]”), jest równoznaczne ze złożeniem przez osobę, która wypełnia i podpisuje kwestionariusz oświadczeń w niej zawartych. W tym miejscu należy zauważyć, iż w przytoczonej klauzuli znajduje się kilka różnych oświadczeń takiej osoby, są to m.in. oświadczenia o następującej treści:

- *„wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w części A i B niniejszego kwestionariusza przez A. Sp. z o.o., jako administratora danych;*
- *„wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w części A kwestionariusza przez P.”*
- *„wyrażam zgodę na (...) udostępnienie moich danych (przez A. Sp. z o.o.) innym podmiotom, w tym renomowanym dostawcom produktów i/lub usług oraz uznanym organizacjom społecznym i pozarządowym”;*
- *„wyrażam zgodę na otrzymywanie informacji handlowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przesyłanej na wskazane przeze mnie adresy elektroniczne od A. Sp. z o.o., „P.”. oraz innych podmiotów, które pozyskały moje dane od A. Sp. z o.o.”.*

Zgodnie z informacją zawartą w treści przedmiotowej klauzuli na podstawie udzielonych zgód na przetwarzanie danych osobowych dane te będą przetwarzane w następujących celach: *„rozwój produktów i usług, analiza i badanie, marketing, integracja danych oraz aktualizacja i weryfikacja ich poprawności”.* Wyrażenie ww. zgód jest dobrowolne, a osobie, której dane dotyczą przysługuje prawo dostępu do treści jej danych oraz prawo ich poprawiania.

Odnosząc się do przytoczonych powyżej celów przetwarzania danych osobowych, należy wskazać, iż operacje takie jak: integracja danych oraz ich aktualizacja i weryfikacja ich poprawności odnoszą się do czynności technicznych i nie stanowią odrębnych celów przetwarzania danych osobowych. Takim odrębnym celem będzie np. cel marketingowy. W toku kontroli Przedsiębiorca

wskazał, iż przetwarza dane osobowe w celu marketingu materiałów reklamowych i edukacyjnych [...].

Mając na uwadze powyższe ustalenia stwierdzono, iż: zastosowana przez Przedsiębiorcę forma pozyskiwania zgody na przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy ustawy o ochronie danych osobowych. Osoba, podpisująca kwestionariusz o nazwie [...] powinna bowiem posiadać swobodę w doborze podmiotu, któremu udziela zgody na przetwarzanie jej danych. Zatem w przypadku zgody na przetwarzanie danych osobowych przez różne podmioty należy pozyskać, od osoby której dane dotyczą, odrębną zgodę na przetwarzanie danych przez każdy z tych podmiotów. W opisanej sytuacji połączono natomiast w jednej klauzuli zgody oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych przez A. Sp. z o.o. oraz oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych przez „P”. Należy także zauważyć, iż w przypadku pozyskiwania zgody na udostępnianie danych osobowych przez administratora tych danych do innych podmiotów zgoda ta powinna być zgodą odrębną od zgody na przetwarzanie danych osobowych przez tego administratora danych, a osoba której dane dotyczą powinna mieć możliwość wyboru, czy taką zgodę udzieli, czy też nie. Odnieść należy się także do kwestii zamieszczenia w opisywanej klauzuli razem z innymi ww. oświadczeniami zgody wynikającej z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2002 r. Nr 144, poz. 1204, z późn. zm.). Oceniając takie rozwiązanie przez pryzmat definicji zgody zawartej w art. 7 pkt 5 ustawy, trzeba podkreślić, iż formułowanie w jednej klauzuli oświadczeń woli o odmiennej treści (tj. oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych oraz oświadczenia o wyrażeniu zgody na otrzymywanie informacji handlowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przesyłanej na wskazane przez odbiorcę adresy elektroniczne), których podstawę prawną stanowią dwa odrębne akty prawne, narusza ww. art. 7 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych.

Wobec powyższego stwierdzono, iż łącząc w jednej klauzuli kilka oświadczeń o różnej treści nie zapewnia się osobom wypełniającym kwestionariusze [...] możliwości wyboru w zakresie:

- udzielenia/nie udzielenia zgody na przetwarzanie danych osobowych zawartych w części A niniejszego kwestionariusza przez „P”, jako administratora danych, w celach marketingowych.
- udzielenia/nie udzielenia zgody na udostępnienie przez „P” danych osobowych (zawartych w części A niniejszego kwestionariusza) innym podmiotom, w tym renomowanym dostawcom produktów i/lub usług oraz uznanym organizacjom społecznym i pozarządowym przy jednoczesnym wskazaniu celu tego udostępnienia;
- udzielenia/nie udzielenia zgody na otrzymywanie informacji handlowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przesyłanej na wskazane przez respondenta adresy elektroniczne od „P”.

Zatem stwierdzić należy, iż Przedsiębiorca w ten sposób narusza art. 23 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 7 pkt 5 ustawy.

Pismami z dnia [...] maja 2012 r. oraz [...] czerwca 2012 r. Przedsiębiorca złożył w sprawie wyjaśnienia w zakresie ww. uchybienia wskazując, iż obecnie opracowana została nowa treść klauzuli zgody oraz obowiązku informacyjnego, jakie zostaną zamieszczone w nowej wersji kwestionariusza o nazwie [...]. W ocenie Przedsiębiorcy, przyjęta nowa treść klauzuli zgody zapewnia osobom wypełniającym kwestionariusz swobodę wyboru zakresu udzielonej zgody oraz obowiązku informacyjnego, jaki będzie stosowany względem osób, których dane zamieszczone będą w przedmiotowych kwestionariuszach. Ponadto w kwestionariuszu tym zostaną wskazane poszczególne cele przetwarzania danych osobowych. Na potwierdzenie ww. wyjaśnień Przedsiębiorca załączył dokument zawierający opis poszczególnych części ww. kwestionariusza.

W tym miejscu należy wskazać, iż Przedsiębiorca nie przedstawił nowego, zmodyfikowanego kwestionariusza o nazwie [...], który mógłby stanowić podstawę do uznania, iż uchybienie dotyczące niezapewnienia osobom wypełniającym kwestionariusz [...] możliwości wyboru, a tym samym swobody w udzieleniu zgód na przetwarzanie danych osobowych wskazanych w jego treści zostało usunięte. Zatem podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie stanowił wzór kwestionariusza przedstawiony inspektorom w toku kontroli.

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzić należy, iż samo podjęcie działań zmierzających do zmodyfikowania treści przedmiotowego formularza nie jest równoznaczne z tym, iż obecnie stosowany jest zmodyfikowany formularz [...], a tym samym brak jest podstawy do uznania, że został przywrócony stan zgodny z prawem w zakresie, o którym mowa powyżej.

Jednocześnie na podstawie złożonych przez Przedsiębiorcę pisemnych wyjaśnień i przedstawionych dowodów, należy uznać, iż pozostałe uchybienia w procesie przetwarzania danych osobowych, stanowiące przedmiot niniejszego postępowania zostały usunięte, tj.:

1. Przedsiębiorca obecnie nie narusza art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, gdyż dane osobowe [...] oraz [...], którzy nie wyrazili zgody na przetwarzanie ich danych osobowych zostały usunięte zarówno z bazy „A” (zwanej również „bazą [...]”), służącej do przetwarzania danych ww. osób, jak również z wypełnionych potwierdzeń odbioru i kwestionariuszy o nazwie [...]”. Na potwierdzenie złożonych wyjaśnień Przedsiębiorca przedstawił protokół zniszczenia z dnia [...] maja 2012 r. Ponadto, opracował i przedstawił „Procedurę postępowania z kwestionariuszami [...] bez zgody [...] i /lub [...] na przetwarzanie ich danych osobowych”.

2. Obecnie formularze potwierdzenia odbioru oraz wypełnione formularze o nazwie [...] zawierające m.in. dane osobowe [...] i [...] przechowywane są w szafach biurowych zamykanych na klucz (art. 36 ust. 1 ustawy).

Stosownie do art. 105 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. Przesłanką umorzenia postępowania, na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. jest bezprzedmiotowość postępowania „z jakiegokolwiek przyczyny”, czyli z każdej przyczyny powodującej brak jednego z elementów materialnoprawnego stosunku prawnego w odniesieniu do jego strony podmiotowej lub przedmiotowej (wyrok NSA z 21 stycznia 1999 r. S.A./Sz1029/97).

Z uwagi na to, iż ww. uchybienia będące przedmiotem niniejszego postępowania administracyjnego zostały usunięte, postępowanie należało w tym zakresie umorzyć.

W świetle dokonanych ustaleń, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął jak w sentencji.

W razie niewykonania decyzji w terminie, zostanie wobec podmiotu zobowiązanego do jej wykonania wszczęte postępowanie egzekucyjne na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954, z późn. zm.).

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, strona niezadowolona z niniejszej decyzji może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.